

Asia: VN/23227/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Zmarta Suomi kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta.

Zmarta katsoo, ettei lakiesitys huomio nopealla tahdilla kehittyvää FinTech-yrittäjäkenttää kuluttajien toimintavaihtoehtoja lisäävänä ja kilpailua edistävänä toimialana. Online Comparison Platform (OCP)- palveluntarjoajat, Zmarta mukaan luettuna, tarjoavat kuluttajille hintavertailupalveluja joiden avulla kuluttaja pystyy itse kilpailuttamaan ja vertailuttamaan mm. kulutusluottoja ja valitsemaan vaihtoehtoja itselleen sopivimman tuotteen.

Kuluttajien luottotarpeet eivät poistu koronan- tai suoramarkkinointikiellon myötä. Kieltämällä luotonvälittäjiltä suoramarkkinointi omille, usein pitkäaikaisille asiakkaille, kavennetaan niiden kuluttajien, jotka luottoa alle 10% korolla voivat edelleen saada, mahdollisuuksia löytää tietoa luottokoroista ja tilapäissäätelyn yksityiskohdista.

Nyt ehdotettu uusi tilapäinen korkokatto johtaa monimutkaiseen sääntelykokonaisuuteen, jossa kuluttajan tulee ymmärtää useita eri korkokattojarakenteita ja niiden porrasteisia päättymispäiviä. Kuluttajan tulee myös hahmottaa hyödykesidonnaisten luottotuotteiden rajaus ehdotetun korkosääntelyn ulkopuolelle ja ymmärtää, että vakuudeton kulutusluotto voisi olla kuluttajalla edullisempi ratkaisu kuin luottokortilla tai osamaksuostoksella tehty hankinta.

Esitysluonnos vapauttaa tavaroiden tai muiden kulutushyödykkeiden suoramarkkinoinnin osamaksu- ja luottosopimuksilla. Perusteena esityksessä esitetään elinkeinotoiminnalle aiheutuvien haittojen minimoimista.

Zmarta esittää, että suoramarkkinointikielto tulee purkaa myös niiltä toimijoilta, jotka välittävät ja vertailevat useiden luotonantajien kulutusluottoja. Kohdennetulla kuluttajaviestinnällä voidaan tarjota tietoa esimerkiksi televisiomainontaa syvällisemmin ja auttaa kuluttajia ymmärtämään eri toiminta- ja rahoitusvaihtoehtoja. On hankala hahmottaa, miten sellainen asiakas, joka omalla aktiivisella tahdonilmaisulla on ilmoittanut haluavansa vastaanottaa tietoa luotonvertailupalvelusta ja uusista käänteistä luottomarkkinoilla, hyötyisi asiakasviestinnän estävästä suoramarkkinointikiellosta.

Hallituksen esityksen perusteluissa kuvataan, että voimassa olevan tilapäisen lakimuutoksen "tarkoituksena on ollut estää se, että markkinointia kohdistettaisiin päällekkävin keinoin suoraan äkillisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleviin kuluttajiin."

Muotoilusta jää käsitys, että esityksen laatijoiden näkemyksen mukaan vakuudettomien kulutusluottojen käyttäjäkunta olisi yleisemminkin "äkillisissä taloudellisissa vaikeuksissa olevia kuluttajia" Näin asia ei kuitenkaan ole, mielikuva lienee peruja 2010-luvun sääntelemättömän pikavippikuluttuurin ajalta.

Tiukentuneen pankkisektorin sääntelyn johdosta esimerkiksi kodin remontit hoidetaan tänä päivänä useasti kulutusluotoilla ja vakuudettomia kulutusluottoja nostavat tavalliset kuluttajahyödykkeiden ostajat joille kulutusluotto on usein luottokorttia tai osamaksua selvästi edullisempi vaihtoehto.

Lopuksi Zmarta katsoo, että ehdotettu voimassaoloaika 30.9.2021 saakka, on voimakkaasti ylimitoitettu. Poikkeusoloilla perusteltujen tilapäisten lainsäädäntömuutosten joiden vaikutustenarviointi on puutteellinen, tulisi olla kestoiltaan lyhytaikaisia. On epäselvää, miksi esimerkiksi ulosottokaaren väliaikaissääntelyä on jatkettu 30.4.2021 saakka, mutta KSL:n muutokset on esitetty jatkettavaksi 5 kuukautta pidempään. Zmarta katsookin, ehdotetun tilapäissääntelyn tulisi päättyä 30.4.2021.

Kunnioitavasti,

Freedom Rahoitus Oy / Zmarta Suomi

Tuomas Riski, toimitusjohtaja

Reetta Lajunen, lakimies

Lajunen Reetta
Freedom Rahoitus Oy